

Cours de littérature grecque

Semestre d'automne 2024

Histoire générale de la littérature grecque

Lectures en marge du cours de littérature n° 10

Platon, *Phédon* 117a4 – 117d6

Mort de Socrate.

(a) Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον
ἔστωτι. καὶ ὁ παῖς ἔξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας
ἥκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι
φέροντα τετριμμένον. Ιδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον,
Εἶν, ἔφη, ὡ βέλτιστε, σὺ γάρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ
ποιεῖν; Οὐδὲν ἀλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιιέναι, ἔως ἂν σου
βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἐπειτα κατακεῖσθαι·

(b) καὶ οὕτως αὐτὸς ποιήσει. Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ
Σωκράτει. Καὶ δς λαβὼν καὶ μάλα ἴλεως, ὡ Ἐχέχρατες,
οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ
προσώπου, ἀλλ’ ὥσπερ εἰώθει ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς
τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πώματος
πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; ἔξεστιν ἢ οὐ; Τοσοῦτον, ἔφη, ὡ
Σωκράτες, τρίβομεν ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν.

(c) Μανθάνω, ἢ δ’ ὅς· ἀλλ’ εὔχεσθαι γέ που τοῖς θεοῖς
ἔξεστί τε καὶ χρή, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε εὔτυχῆ
γενέσθαι· ἢ δὴ καὶ ἐγὼ εὔχομαι τε καὶ γένοιτο ταύτη. Καὶ
ἄμ’ εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὔχερῶς καὶ
εὐχόλως ἔξεπιεν. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς
οἴοι τε ἥσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἴδομεν
πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ’ ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ
αὐτοῦ ἀστακτὶ ἔχώρει τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυψάμενος
ἀπέκλαον ἐμαυτόν — οὐ γάρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν
ἐμαυτοῦ τύχην, οἵου ἀνδρὸς ἐταίρου ἐστερημένος εἴην.

(d) ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἶός τ’ ἦν
κατέχειν τὰ δάκρυα, ἔξανέστη. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ
ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε
ἀναβρυχησάμενος κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὅντινα οὐ
κατέκλασε τῷ παρόντων πλήν γε αὐτοῦ Σωκράτους.